

Преузето са православног сајта: www.lazarica.org.yu

Архим. Григорије (Капсанис)

Оваплоћење Божије - узрок обожења човека

Оци Цркве говоре да је Бог постао човек, да би човека учинио богом. Човек не би могао да достигне обожење, да се Бог није оваплотио.

У време пре Христа појављивали су се многи мудри и врлински људи. На пример, стари Јелини су постигли врло много у философији о добру и о Богу. Њихова философија свакако је садржавала семе истине, што зовемо "семеном речи". Било је и других веома религиозних људи, који нипошто нису били безбожни, као што неки, који се не разумеју у проблематику, покушавају да их представе. Они свакако нису упознали истинитог Бога, били су идолопоклоници, али уза све то били су врло побожни, богобојажљиви. Зато многи наставници, учитељи, учењаци и државни вођи, недоследни према памћењу јелинског рода, предузимају кораке да из душе побожног нашег народа одстране веру у Бога, без његове сагласности, те се тако усуђују да почине један "грех" (иврис) у старом значењу ове речи. Усуђују се тако да уништавају јелински идентитет, пошто традиција Јелина, наша ранија и новија историја, јесте традиција побожности и поштовања Бога, на коме се оснива и темељи читав светски културни израз Јелинства.

У философији древних Јелина види се чежња за непознатим Богом, за искуством Бога. Они су имали веру, побожност, али нису имали право, потпуно познање Бога, јер им је недостајала заједница са Богом. Обожење је било немогуће.

У Старом Завету такође, имамо праведне и врлинске људе. Ипак, пуно јединство са Богом, обожење, постаје могуће, успева, Оваплоћењем Логоса Божијег.

Ово и јесте циљ Оваплоћења Божијег. Да је сврха човековог живота био да просто постане морално бољи, не би било потребно да Христос дође у свет, да се догоди сва историја божанске икономије, Оваплоћење Божије, Крст, Смрт, Васкрсење Господње - све оно у шта ми хришћани верујемо да се у Христу догодило. Јер и преко Пророка, преко философа, преко праведних људи и учитеља, мога је људски род да научи да буде морално бољи.

Видимо да су Адам и Ева беху преварени од ђавола, и пожелеше да постану богови, али не сарадњом са Богом, не смиреношћу, послушањем, љубављу, већ уздајући се у сопствену снагу, у сопствену вољу, егоистичну и аутономну. Суштина пада, дакле, јесте егоизам. Тако, усвајањем егоизма и самовлашћем, одвојише се од Бога, и уместо да достигну обожење, падоше управо у супротно: у духовну смрт.

Како говоре Оци Цркве, Бог је живот. Онај, дакле, ко се одвоји од Бога, одваја се од живота. Заиста су смрт и духовно мртвило, а такође и физичко, као и духовна смрт, били последица непослушности првосазданих.

Сви знамо последице пада. Одељеност од Бога бацила је човека у телесни, животињски и демонски живот. Дивна творевина Божија постаде озбиљно болесна, скоро мртва. "По икони" се затамни. Човек након пада нема могућности, које је имао пре него што је сагрешио, за напредовање ка обожењу. У оваквом стању озбиљне слабости, скоро смрти, не може више да се поново усмери према Богу. Један нови корен потребан је човечанству. Потребан је један нови човек, који ће бити здрав и који ће моћи да изнова ка Богу преусмери слободу човекову.

Овај нови корен, нови човек, јесте Богочовек, Исус Христос, Син и Реч Божија, који се Оваплотио да постане нови корен, нови почетак, нова врста човечанства.

Оваплоћењем Речи, како богословствује Григорије Богослов, остварује се једна друга заједница Бога и људи. Прва заједница била је она у Рају. Али она се распала. Човек се одвојио од Бога. Сведобри Бог учини (икономиса) сада другачију, другу заједницу - јединство Бога и људи, која неће моћи опет да се разори. Ово стога што је ова друга заједница Бога и људи у Личности Христовој.

Богочовек Христос, Син и Реч Бога Оца, има две савршене природе - Божанску и човечанску. Ове две савршене природе су сједињене "несливено, неизменљиво, нераздељено, неразлучно" у једној Личности Христовој, према прослављеном оросу Четвртог Васељенског сабора Халкидонског, који укратко доноси у Духу Светоме богословско свеоружије Православне Цркве наше, против сваке врсте Христолошких јереси свих векова. Тако имамо једнога Христа у две природе, божанској и човечанској.

Сада је човечанска природа кроз ипостасно јединство двеју природа у Личности Христовој, коначно сједињена са божанском природом. Јер Христос је вечни Богочовек. Као Богочовек сиђе са неба. Као Богочовек седе са десне стране Оцу. Као Богочовек ће доћи да суди свету о Другом доласку. Сада је дакле природа људска постављена у залив Свете Тројице. Никада више не може људска природа да се одели од Бога. Зато што сада, након Оваплоћења Господњег - чак и ако као људи сагрешимо, чак и ако се одвојимо од Бога - ако желимо да се кроз покајање поново сјединимо са Богом, можемо то да постигнемо. Можемо да се са Њим сјединимо, да будемо богови по природи.

Преузето са православног сајта: www.lazarica.org.yu